

BETÆNKNING

afgivet af Kultur-, Uddannelses-, Forsknings- og Kirkeudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartuts beslutning om Selvstyrets udtalelse til ratifikation af UNESCOs konvention af 20. oktober 2005 om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed

Afgivet til beslutningsforslagets 2. behandling

Kultur-, Uddannelses-, Forsknings- og Kirkeudvalget har under behandlingen bestået af:

Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit

Andreas Uldum, Demokraterne

Malik Berthelsen, Siumut

Naja Petersen, Atassut

Kultur-, Uddannelses-, Forsknings- og Kirkeudvalget har efter 1. behandlingen under EM09 den 2. oktober 2009 gennemgået forslaget. I forbindelse med udvalgsbehandlingen har udvalget afholdt et orienterende møde med medlem af Naalakkersuisut Mimi Karlsen. Samt besøgt Nationalmuseet for at høre, hvordan man fra museets side vil løfte opgaven.

Forslagets indhold

Vedtager Inatsisartut forslaget, vil det betyde, at Grønland tilslutter sig den danske ratifikation af konventionen.

Konkret er konventions overordnede formål:

- At sikre staters ret til at føre kulturpolitik på egen jord,

- at beskytte den kulturelle mangfoldighed og anerkende dens betydning for de fundamentale menneskerettigheder,
- at fremme kulturelt samarbejde på tværs af landene,
- at anerkende kulturelle aktiviteters, goders og tjenesteydelsers dobbelte rolle, som både ”kultur” og ”varer”,
- at fremme solidaritet med udviklingslande og
- at understrege sammenhængen mellem kulturel mangfoldighed og udvikling og i den forbindelse at støtte udviklingslandenes bestræbelser på at fremme kulturel mangfoldighed til gavn for hele verdenssamfundet.

Danmark har ratificeret konventionen, men med territorielt forbehold for Grønland. Tilslutter Grønland sig konventionen, vil det indebære, at Grønland påtager sig et (med-) ansvar for opfyldelsen af de forpligtelser, som konventionen pålægger de kontraherende stater. Formelt vil det ganske vist være den danske stat, der som kontraherende part bærer ansvaret for konventionens opfyldelse, også i Grønland. Grønlands status som et selvstyrende folk inden for rigsfællesskabet, indebærer dog reelt, at Grønland påtager sig en selvstændig forpligtelse til at sikre konventionens efterlevelse i Grønland, inden for de lovgivnings- og forvaltningsmæssige beføjelser, som er givet Grønlands Selvstyre.

Blandt de forpligtelser, som konventionen pålægger de kontraherende stater, kan nævnes:

- Parterne skal hvert fjerde år i deres rapporter til UNESCO indsende relevante oplysninger om de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed på deres område og på internationalt plan (konventionens artikel 9, stk. a).

(Tilsvarende rapporteringsforpligtelser gælder f.eks. i medfør af FN's konvention om afskaffelse af racediskrimination, FN's torturkonvention, samt FN's børnekonvention.

Danmark indkalder bidrag fra Grønland til optagelse i disse rapporter).

Endvidere skal parterne:

- begunstige og udvikle forståelsen af, hvor vigtigt det er at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed, navnlig gennem programmer for uddannelse og øget bevidstgørelse af offentligheden (konventionen artikel 10, stk. a).
- samarbejde med de øvrige parter og med internationale og regionale organisationer for at opfylde målsætningen i denne artikel (konventionen artikel 10, stk. b).

- befordre kreativitet og styrke produktionskapaciteten gennem indførelse af uddannelses- og udvekslingsprogrammer på det kulturindustrielle område. (konventionen artikel 10, stk. c).
- styrke den offentlige sektors strategiske og administrative kapacitet i de offentlige kulturinstitutioner gennem udveksling af kulturarbejdere på internationalt plan og deling af bedste praksis (konventionens artikel 12, stk. b).

Endelig fremgår af artikel 14 og 16, at parterne:

- skal bestræbe sig på at støtte samarbejde med henblik på bæredygtig udvikling og bekæmpelse af fattigdom, specielt hvad angår udviklingslandes særlige behov, for derved at fremme opkomsten af en dynamisk kultursektor (konventionens artikel 14).
- For så vidt angår udviklede lande skal lette den kulturelle udveksling med udviklingslande ved at give deres kunstnere og øvrige kulturarbejdere samt deres kulturelle varer og tjenesteydelser fortrinsbehandling ved hjælp af passende institutionelle og retlige rammer (konventionens artikel 16).

Forslagets økonomiske konsekvenser

Naalakkersuisut har angivet, at forslaget ikke indebærer økonomiske eller administrative konsekvenser for Grønland, da Grønland ikke er selvstændigt medlem af UNESCO, og derfor ikke er forpligtet til at bidrage til den fond, som etableres i medfør af konventionen.

Ligeledes har Naalakkersuisut oplyst, at Grønland ikke påtager sig udgifter til at opbygge nye administrative strukturer i tilknytning til konventionen.

Udvalget forudsætter derfor, at den forpligtelse Grønland påtager sig ifølge konventionen vil blive afholdt inden for de eksisterende økonomiske rammer. En forudsætning, der er blevet bekræftet ved orienteringsmødet med Naalakkersuisutmedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, hvor det blev oplyst, at der ikke er afsat økonomiske midler til implementeringen af forslagene EM09/93 og EM09/94. Dette skyldes ifølge Naalakkersuisutmedlemmet dels, at en ratifikation ikke forudsætter dette, og dels, at Nationalmuseet allerede har opprioriteret området.

Ved vurderingen af disse oplysninger må udvalget grundlæggende tage udgangspunkt i, at vedtagelsen af ethvert forslag, og her ikke mindst internationale konventioner, nødvendigvis må afføde en vis afledt administrativ udgift.

Udvalget finder, at dette også må være tilfældet, såfremt Grønland tiltræder UNESCO's konvention om kulturel mangfoldighed. Udvalget ser derfor ikke en tiltrædelse af konventionen som fuldstændigt *udgiftsneutral*. Dette ses også bekræftet i, at Nationalmuseet efter Naalakkersuisutmedlemmets oplysninger allerede har opprioriteret området. At Nationalmuseet ved en intern omprioritering af midler sikrer, at museet kan løfte sin andel af de administrative udgifter ved konventionen, er jo ikke det samme, som at tiltrædelsen af konventionen er gratis for Grønland – men alene et udtryk for, at tiltrædelsen af konventionen i bedste fald er *budgetneutral* for Grønland.

Departementet for Finanser har da også i et høringssvar erklæret sig uenig i den vurdering af forslaget økonomiske og administrative konsekvenser, som departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har lagt til grund. Høringssvaret er vedhæftet denne betænkning som bilag.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har noteret sig, at et enigt Inatsisartut støttede forslaget og indstillede det til vedtagelse.

Udvalget finder i lighed med Naalakkersuisut og Inatsisartut, at Grønland skal tilslutte sig den danske ratifikation af konventionen. Udvalget ser en tilslutning som en vigtig anerkendelse af kulturens betydning for ethvert samfund og ikke mindst en anerkendelse af, at vi som samfund i en global verden, ikke alene har et ansvar for vores egen kultur, men også for andres landes kultur, med særligt vægt på udviklingslandenes kultur.

Udvalget har imidlertid også fundet det vigtigt at få afklaret, hvilke konkrete tiltag Naalakkersuisut påtænker til efterlevelse af konventionens forpligtelser, herunder særligt de forpligtelser, som (ud over bidrag til Danmarks rapportering) er nævnt i denne betænkning. Udvalget ser derfor frem til at modtage en redegørelse fra Naalakkersuisut om dette senere.

Indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse med den ovenfor anførte forståelse.

Med disse bemærkninger skal Udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Juliane Henningsen

Formand

Harald Bianco

Næstformand

Andreas Uldum

Malik Berthelsen

Naja Petersen